

Henrik Sandberg
Stabschef
Telefon 08-508 28 949
henrik.sandberg@miljo.stockholm.se

BETÄNKANDE ALLTID REDO! EN NY MYNDIGHET MOT OLYCKOR OCH KRISER (SOU 2007:31)

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

- 1 Som yttrande över remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänstutlåtande
- 2 Justera beslutet omedelbart

Gunnar Söderholm

Henrik Sandberg

Sammanfattning

Utredningen tillsattes i juni 2006 med uppgift att se över möjligheterna att samla verksamheten hos de tre myndigheterna Statens räddningsverk, Krisberedskapsmyndigheten och styrelsen för psykologiskt försvar i en central myndighet.

Utredningen har identifierat en rad förbättringsområden bl.a. utbildningsområdet och administration vad gäller Statens räddningsverk. Krisberedskapsmyndigheten föreslås avveckla planeringsprocessen vad gäller anslaget 7:5 Krisberedskap (se närmare nedan) till förmån för ett bidragssystem och utveckla risk- och sårbarhetsanalyserna.

Det konstateras tidigt i utredningen att en genomförd utredning om myndigheterna och deras verksamhet ger förhållandevis låga betyg. Särskilt noteras att den verksamhet som Krisberedskapsmyndigheten och Statens räddningsverk bedriver gentemot länsstyrelser och kommuner är dåligt känd för berörda. Förvaltningen instämmer i det.

Förvaltningen vill också betona vikten av att samordningen mellan de olika myndigheternas verksamhetsområden blir god i den nya myndigheten och att det tvärssektoriella och integrerade arbetssättet snarast införs. Förvaltningen instämmer således i utredningens slutsatser om väsentliga synergieffekter genom ett dylikt arbete och tillstyrker förslaget.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskydds nämnden har fått rubricerad remiss för yttrande till den 29 augusti 2007.

Förvaltningens synpunkter

Regeringen tillsatte i juni 2006 en utredning med uppgift att genomföra en översyn av Statens räddningsverk, Krisberedskapsmyndigheten och styrelsen för psykologiskt försvar för att skapa en myndighet för frågor om samhällets beredskap och säkerhet.

Utredningen anser att det finns ett behov av stärkt och tydligare ansvar för krisberedskapsarbetet, framförallt på statlig nivå. Lika naturligt som det är för myndigheter att ha ansvar för jämställdhets- och miljöfrågor ska de vara att också ha ansvar för krisberedskapsfrågor, ansvarsprincipen. Utredningens förslag ska leda till ett utvecklat och förenklat krisberedskapsarbete. Förvaltningen delar uppfattningen att krisberedskapsarbetet gynnas av ett stärkt och tydligt ansvar och att varje myndighet får ett tydligt och uttalat ansvar. Förvaltningen vill understryka vikten av att den nya myndigheten tilldelas ett tydligt operativt ansvar vid kris- och katastrofhändelser för att trygga snabba och effektiva insatser vid större kris- eller katastrofhändelser.

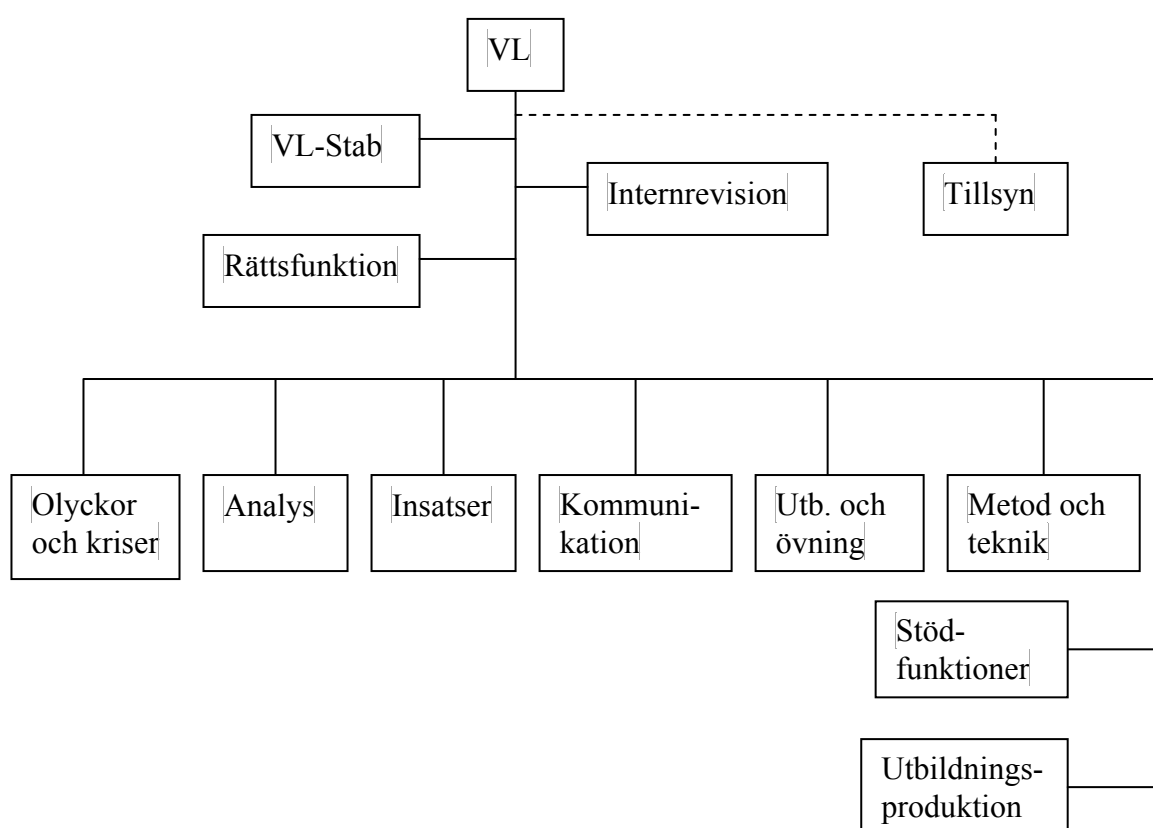
Vid mer omfattande händelser finns det, enligt utredningen, en risk för att sektorsmyndigheters möjligheter att ta sitt fulla ansvar försvåras t.ex. genom att en åtgärd som kan anses rätt hos en myndighet får negativa konsekvenser för en annan myndighet. Ett tvärssektoriellt perspektiv på hantering och förberedelser kan enligt utredningen minimera risken för en sådan utveckling. Ett tydligare sektorsansvar behöver kompletteras med en väl fungerande tvärssektoriell samordning. Förvaltningen delar utredningens slutsats. För ett väl fungerande krisarbete förutsätts ett tvärssektoriellt perspektiv. Stat län och kommuner har en bred palett av funktioner med, inte sällan, djup specialistkompetens. Vid en krissituation är det av stor vikt att sektorsmyndigheter och kommunala fackförvaltningar inte agerar uteslutande inom sitt verksamhetsområde utan också har en kännedom om angränsande verksamhetsområden för att så riktiga beslut som möjligt ska kunna fattas.

Planeringsprocessen kring anslaget 7:5 Krisberedskap föreslår utredningen ska slopas. Anslaget är på 1,7 mdkr och "...ska bl.a. användas för förberedande sårbarhetsreducerande åtgärder i syfte att bibehålla och förbättra samhällets robusthet samt för att bygga förmåga att hantera svåra påfrestningar på samhället i fred." Ett

bidragsförfarande där en ansvarig myndighet handhar beslut om och utbetalningar av medel föreslås ersätta nuvarande ordning. Vissa medel föreslår man omvandlas till förvaltningsanslag eftersom utbetalande myndighet inte bör fördela bidrag till sig själv. Försättningsvis föreslås således anslaget 7:5 Krisberedskap uppgå till 400 mkr. Förvaltningen instämmer i utredningens förslag.

Utredningen anser att tillskapandet av en ny myndighet löser flertalet av de identifierade problemen. Myndigheten ska, enligt förslaget, inrättas och påbörja sin verksamhet den 1 juli 2008. Myndigheten kommer att få mellan 600 och 620 årsarbetskrafter.

Organisationsstrukturen föreslås bli följande:

Huvudkontoret föreslås ligga i Stockholmsområdet och verksamheten i övrigt bör, efter regionalpolitiska hänsyn, förläggas till Karlstad, Kristinehamn, Sollefteå, Revinge och Sandö.

Enligt förvaltningens mening skapar utredningens förslag förbättrade förutsättningar att hantera kris- och olyckssituationer på ett integrerat och tvärsektorielt sätt. Enligt dagens ordning får man verka antingen ur ett olycks- eller ett krisperspektiv vilket inte gynnar

arbetet vare sig i fred eller vid uppkommen krissituation. Förvaltningen anser att utredningens förslag om en myndighet också kommer att underlätta kommunikationen mellan kommuner och den nya myndigheten. Däremot delar inte förvaltningen uppfattningen att en ny myndighet i stället för tre är någon självklar lösning på samordningsproblem och ett utökat tvärsektorielt perspektiv. Det kommer att krävas ett omfattande arbete i den nya myndigheten för att nå den grad av integration som utredningen förespråkar. Hur det ska gå till beskrivs inte närmare.

Utredningen föreslår slutligen att viss verksamhet bör överföras till andra myndigheter. T.ex. ska signalskyddet föras över till Försvarets radioanstalt, ansvaret för mediernas beredskapsråd ska Kulturdepartementet ha, transport av farligt gods bör föras över till den föreslagna Trafikinspektionen och respektive länsstyrelse bör ansvara för länsstyrelsernas ledningsplatser. Förvaltningen har inga synpunkter vad gäller detta förslag till förändring.

Avslutningsvis upprepar förvaltningen kritiken som framfördes i förvaltningsyttrande till KS/KF, dnr 2006-003285-217, över remissen Miljöansvarsutredningens delbetänkande Ett utvidgat miljöansvar SOU 2006:39. Implementeringen av EG-lagstiftningen rörande olyckor och kriser samt allvarliga kemikalieolyckor är inte bra ur ett rättssystematiskt perspektiv. Ovan nämnda EG-rätt handlar inte om miljö- och hälsoskydd, vilket är temat i miljöbalken, utan om stora katastrofala engångsutsläpp av Sevesokaraktär. I svensk rättssystematik innebär miljö- och hälsoskydd en reglering och avvägning av återkommande mindre utsläpp eller störningar i reguljär drift, inte om risk för, eller med, totalhaverier med katastrofala konsekvenser av räddningstjänstkaraktär. EG:s olyckslagstiftning har implementerats i svensk rätt på ett rättssystematiskt olyckligt sätt eftersom utsläpp till luft till följd av kris eller katastrof har lagts till olycksregleringen med räddningstjänsten som ansvarig myndighet medan katastrofutsläpp till mark och vatten har lagts till miljöbalken med miljötillsynsmyndigheterna som ansvariga myndigheter. Utredningen har inte uppmärksammat denna fråga.

Bilaga Sammanfattning - Betänkande Alltid redo! En ny myndighet mot olyckor och kriser (SOU 2007:31)